

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Labā prakse Igaunijas pieaugušo izglītībā

Tallinas Tautas skola – vietējās pašvaldības pieaugušo neformālās
izglītības iestāde

Pašvaldības atbalsta pieaugušo izglītību

Projekta IO # 1 sagatavojusi Igaunijas Pieaugušo izglītotāju apvienība Andras

Vietējās pašvaldības atbalstīta aktivitāte

Tallinas Tautas skola – vietējās pašvaldības pieaugušo neformālās izglītības iestāde.

Darbības raksturojums, praktiskā organizācija, metožu, pieeju apraksts.

Tallinas Tautas skola atrodas Tallinas pilsētas centrā un piedāvā plašas neformālās izglītības iespējas pieaugušajiem - teorētiskus un praktiskus mācību kursus, interešu grupas un kultūras pasākumus. Tautas skolas darbības mērķis ir veicināt cilvēkos radošumu, attīstīt viņu talantus, uzņēmējdarbību un sociālās prasmes, kā arī pamata prasmes, kas nepieciešamas ikdienas dzīvē. Cilvēki Tautas skolu apmeklē brīvprātīgi, savu interešu un vajadzību motivēti.

Tallinas Tautas skola ir izglītības iestāde, kuru pārvalda Tallinas pilsētas pašvaldība, konkrētāk, Tallinas Kultūras un sporta departaments. Skola strādā, pamatojoties uz saviem statūtiem un likumdošanu un galvenokārt apkalpo Tallinas un Harjumaa iedzīvotājus. Mācību gadā skola nodrošina ap 220 dažādus kursus 12 mācību jomās - kultūra un sabiedrība, māksla un dizains, rokdarbi, IT un digitālās prasmes, valodas, kulinārija, daba un vide, veselība un skaistums, kustības un dejas, teātris, mūzika, psiholoģija un pašattīstība.

Kursi parasti notiek agros rītos, vakaros vai nedēļas nogalēs, ņemot vērā nodarbināto cilvēku parasto darba laiku. Kā raksturīgi liberālajai pieaugušo izglītībai, ikviens ir laipni gaidīts un var piedalītiesursos neatkarīgi no vecuma vai izglītības. Kopējais izglītojamo skaits gadā ir aptuveni 3600. Covid-19 dēļ ievērojami pieaudzis e-apmācības un tiešsaistes mācību apjoms. Papildus iegūtajām prasmēm un kompetencēm, dalībnieki bieži atrod jaunus domu biedrus, draugus, jaunus hobijus vai vienkārši iespēju Tautas skolā kvalitatīvi pavadīt laiku. Dalībniekiem par kursiem ir jāmaksā.

Tallinas Tautas skola, organizējot mācības, ievēro valsts prasības tālākizglītības programmu organizēšanai. Skolai ir piešķirta Eiropas kvalitātes zīme, kas ir atbilstošas kvalitātes apliecinājums neformālās izglītības sniedzējiem visā Eiropā.

Tautas skolas kursu ilgums un apjoms ievērojami atšķiras atkarībā no priekšmetiem un tēmām. Skola piedāvā viena vakara seminārus, kā arī 7 mēnešus garus kursus. Vispopulārākie ir zīmēšanas, gleznošanas, kaligrāfijas, ģitāras un klavieru spēles, angļu, krievu, spāņu valodas un kulinārijas kursi. Tomēr vienmēr pastāv iespēja praktizēt arī dažādus rokdarbu stilus, dejot, dziedāt, iepazīt dažādas kultūras un piedalīties Tautas skolas teātra studijā. Papildus kvalifikācijas celšanas kursiem, Tallinas Tautas skolā pulcējas arī dažāda veida hobiju grupas. Lielākā daļa no tām ir saistītas ar deju vai kustību aktivitātēm t.i., tautas dejām u.c.

Tallinas tautas skolā strādā 14 darbinieki, no kuriem 9 ir mācību organizatori, kuri iesaistīti kursu un citu mācību pasākumu organizēšanā. Skola atrodas 3 dažādās ēkās Tallinā, un tajā tiek izmantotas 20 dažādas klašu telpas, tostarp pilnībā aprīkota virtuve, datoru klase, mākslas studija, rokdarbu klase ar stellēm, teātra melnā kaste, 2 zāles. Tautas skolas dibinātājas ir Igaunijas Tautas skolu asociācija un Igaunijas Neformālās pieaugušo izglītības asociācija.

Tallinas Tautas skolas kursos visaktīvāk piedalās sievietes ar augstāko izglītību vecumā no 30 līdz 60 gadiem. Lielākā daļa no tām gadā apmeklē vairākus kursus. Organizācija lepojas ar saviem pasniedzējiem un viņu darba kvalitāti. Vairumā gadījumu pedagogi ir pieredzējuši, labi zināmi un atzīti profesionāļi un eksperti vai praktiķi konkrētajā jomā. Skola atbalsta arī savu pasniedzēju kvalifikācijas celšanu un rīko viņiem seminārus.

Tallinas tautas skolai ir sena vēsture, tās priekšgājēja ir Tallinas Kultūras universitāte, kura pirmo reizi tika atvērta 1959. gadā. Padomju laikos tā bija viena no populārākajām un unikālākajām pieaugušo izglītības iestādēm Igaunijas kultūras apgabalā. Tās lektori bija sava laika vadošie eksperti. Tallinas Tautas skolu savienība Igaunijā sāka darbu jau 1917. gadā.

Visu gadu garumā Tallinas tautas skolas misija vienmēr ir palikusi nemainīga - piedāvāt visiem mūsdienīgu izglītību, lai ikviens varētu gūt panākumus un justies pārliecināts savā dzīvē.

Galvenie pašvaldību ieguvumi un grūtības no labās prakses ieviešanas

Kopš organizācijas dibināšanas 1959. gadā Tautas skolu vada Tallinas pilsētas pašvaldības kultūras departaments. Galvenā Tautas skolas darbības joma liberālā neformālā un kultūras izglītība, tai skaitā kultūras aktivitāšu organizēšana, vienmēr ir bijusi izglītības un kultūras nozaru pārzinā.

Salīdzinot ar citām Igaunijas neformālās izglītības iestādēm, valdības atbalsts Tallinas Tautas skolai ir salīdzinoši ievērojams. Ja lielākā daļa Igaunijas tautas skolu budžeti pamatā veidojas no dalībnieku maksām un projektu dotācijām, tad Tallinas Tautas skolai pusi (50%) no budžeta sedz pašvaldība, otru budžeta pusi veido dalībnieku kursu maksa. Tallinas pilsētas pašvaldība Tautas skolu nodrošina arī ar telpām pilsētas centrā, ēkās, kuras pieder pašvaldībai. Pašvaldība ir atbalstījusi arī ēku un klašu atjaunošanu. Izglītojamie augstu vērtē skolas labo atrašanās vietu.

Pilsētas pašvaldības finansiālais atbalsts Tallinas Tautas skolai ir devis tai konkurences priekšrocības salīdzinājumā ar citiem pieaugušo izglītības piedāvātājiem Tallinā. Tas ļauj skolai uzturēt kursu cenas salīdzinoši zemas un tāpēc pieejamākas arī nelabvēlīgā situācijā esošiem izglītojamajiem. Daži tautas skolas kursi ir vērsti uz noteiktām mērķa grupām, t.i., senioriem, vecākiem ar maziem bērniem utt. Pieņemamās cenas dod viņiem iespējas piedalīties kvalifikācijas celšanasursos vai hobijs aktivitātēs. Tādēļ skola var izpildīt savu misiju, piedāvājot mūžizglītības iespējas visiem, neatkarīgi no vecuma, izglītības, sociālā vai ekonomiskā stāvokļa.

Pašvaldības skolai ir labāka reputācija izglītojamo acīs. Tautas skolas darbinieki uzskata, ka tās statuss piešķir sava veida uzticamību un nodrošina kvalitāti. Ekonomiskās lejupslīdes laikā, ieskaitot COVID krīzi, valsts sektora un pašvaldību organizācijas vienmēr ir mazliet labākā situācijā nekā citas iestādes.

Tallinas Tautas skola piedalās arī dažādos Tallinas pilsētas sadarbības projektos - t.i., ikgadējos Tallinas dienas pasākumos, nacionālās kultūras dienā u.c. Skola katru gadu piedalās arī Tallinas Pieaugušo izglītības nedēļas pasākumos.

Neskatoties uz ievērojamo finansiālo atbalstu, pašvaldības stratēģijas dokumentos (t.i., attīstības stratēģijā "Tallinn 2035"), mūžizglītība un pieaugušo izglītība vēl nav ierindota pietiekoši augstā pozīcijā, kādā tai vajadzētu būt. Neformālās izglītības iespējas stratēģiskajos dokumentos un vīzijās pieaugušajiem Tallinā joprojām ir samērā pieticīgas. Vēl viens izaicinājums ir valsts sektora birokrātija, atšķirīgi noteikumi, kas savas stingrības dēļ ne vienmēr ņem vērā mazāku organizāciju specifiku.

Hannelore Juhtsalu
Tallinas Tautas skolas direktore